

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Πέμπτη 6 Μαΐου | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ

- (1) Silvae et solitudo sunt magna incitamenta cogitationis. Cum in venationibus eris, licebit tibi quoque pugillares adportare: videbis non Dianam in montibus sed Minervam errare.
- (2) Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatinum, deligere constituit.
- (3) Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. "Quid est" inquit "mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?" "Mi pater" respondit illa "Persa periit". Perierat enim catellus eo nomine, quem puella multum amabat. Tum pater Tertiae dixit "omen accipio". Sic ex fortuito dicto spem praeclari triumphii animo praesumpsit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Να μεταφραστούν τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1α) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές ή Λανθασμένες, σημειώνοντας στο γραπτό σας Σωστό ή Λάθος.

- i. Το πρώτο μεγάλο γλωσσικό δάνειο των Ρωμαίων από τους Έλληνες ήταν το αλφάβητό τους.
- ii. Στους χρόνους του Αυγούστου απουσίαζε σχεδόν πλήρως η ρητορεία.
- iii. Ο Στάτιος και ο Σίλιος Ιταλικός ανήκουν στην εποχή του κλασικισμού.
- iv. «Πατέρας» της σάτιρας έχει χαρακτηριστεί ο Λουκρήτιος,
- v. Η Λατινική, σε αντίθεση με την Ελληνική, δεν ανήκει στις Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες.

Μονάδες 5

B1β) Να κατατάξετε τους παρακάτω δημιουργούς, αναλόγως με την εποχή στην οποία ανήκει το έργο τους, από τον αρχαιότερο προς τον νεότερο και να παραλείψετε εκείνον τον δημιουργό που ανήκει στην ίδια περίοδο με κάποιον άλλο:

Μάρκος Τύλλιος Κικέρων, Τάκιτος, Έννιος, Οβίδιος, Πλίνιος ο Νεότερος

Μονάδες 5

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B2α) Να σημειώσετε Σωστό ή λάθος, αναλόγως με το αν οι παρακάτω προτάσεις αποδίδουν το περιεχόμενο των κειμένων 2 και 3.

- i. Marito, patri et Iunio Bruto Lucretia cum lacrimis iniuriam aperit.
- ii. Brutus populum Romanum contra regem concitat.
- iii. Tertia tristicula erat, quod pater suus periit.
- iv. Perseus periit.
- v. Fortuitum dictum patri omen fuit.

Μονάδες 5

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

B2β) Να σημειώσετε Σωστό ή Λάθος, αναλόγως με το αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο συγκεκριμένο και ιστορικό πλαίσιο των κειμένων 2 και 3.

- i.** Γύρω στα 510 π.Χ. ο Ταρκύνιος ο Υπερήφανος εκδιώκεται από τη Ρώμη.
- ii.** Τον 8^ο αιώνα π.Χ. η Ρώμη περιέρχεται στην ετρουσκική κυριαρχία.
- iii.** Η στάση της Λουκρητίας προβαλλόταν στη Ρώμη ως υπόδειγμα γυναικείας αρετής.
- iv.** Στην περίοδο της δημοκρατίας, η λέξη rex είχε έντονα αρνητικό περιεχόμενο.
- v.** Οι σελίδες του ιστορικού Τ. Λιβίου είναι γεμάτες ετήσιες απαριθμήσεις οίωνων, όπως τερατογενέσεις, βροχή από πέριεργα αντικείμενα κ.λ.π.

**Μονάδες 5
MONADES 10**

ΘΕΜΑ Γ

Γ1α) Με ποια λέξη των κειμένων 1,2,3 συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω λατινικές λέξεις;

Ελληνικές λέξεις	Λατινικές λέξεις
Θηλάζω	
πατριαρχικός	
δωροδοκία	
σκαλιστήρι	
ιδεατός	
φουρτούνα	
μεγαλόσχημος	
άβατος	
ιμπεριαλισμός	
συνδυασμός	

Μονάδες 5

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Γ1β) Ενσωματώστε λειτουργικά δύο από τις ακόλουθες λατινικές φράσεις, συνθέτοντας ένα κείμενο 80-100 λέξεων στη Νέα Ελληνική, επιλέγοντας ένα θέμα από τα ακόλουθα:

α. Περιορισμοί λόγω κορωνοϊού

ή

β. Η δικαιοσύνη και η ομόνοια ως αρετές μιας κοινωνίας,

homo sapiens, de facto, de iure, a priori, a posteriori, scripta manent, sine qua non, mea culpa, status quo, primus inter pares, urbi et orbe

Μονάδες 5

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1α) Να μεταφέρετε τα τριτόκλιτα προσηγορικά ονόματα του κειμένου 2 στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και να δηλώσετε το γένος τους.

Μονάδες 5

Δ1β) Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς:

Filius, dolore magno, eo nomine

Μονάδες 5

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Δ2α) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

i. **Solitudo**: η γενική του ενικού αριθμού

ii. **Montibus**: η γενική του πληθυντικού αριθμού

iii. **Illis**: η ονομαστική του ενικού αριθμού

iv. **Duo**: η αφαιρετική του πληθυντικού αριθμού

v. **Tristis**: η αφαιρετική του ενικού αριθμού

Μονάδες 5

Δ2β) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται στα παρακάτω ρήματα:

- i. **Sunt:** ο ίδιος τύπος στον μέλλοντα
- ii. **Extrahit:** το β ενικό του παρακειμένου
- iii. **Constituit:** το γ πληθυντικό του ενεστώτα
- iv. **Inveniunt:** το απαρέμφατο ενεστώτα
- v. **Preasumpsit:** το α πληθυντικό του μέλλοντα

Μονάδες 5
ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Δ3α) Από την κάθε ομάδα λέξεων να αφαιρέσετε αυτήν ή αυτές που είναι παρείσακτες και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας:

- i. Imperium, maestum, magnum, clarum, magnificum, possum
- ii. Eius, filius, ipsius, huius, illius.
- iii. Perdere, laedere, genere, adimere, deligere, vulnere.
- iv. Magno, modo, libro, populo, apro, filio, solitudo, stilo.

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

Δ3β) Να ξαναγραφούν οι παρακάτω περίοδοι, αφού μεταφερθούν τα ρήματα στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού και να γίνουν, όπου απαιτείται, οι αναγκαίες τροποποιήσεις, ώστε οι νέες προτάσεις να είναι νοηματικά αποδεκτές. Να μην αλλάξετε εκείνες τις περιόδους, που, αν τροποποιηθούν, δεν παρέχουν αποδεκτό νόημα:

- i. Brutus ex vulnere cultrum extrahit.
- ii. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit
- iii. Liber iam Romanus duo consules, deligere constituit.

Μονάδες 6
ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΘΕΜΑ Ε

Ε1α) Να γραφεί ο συντακτικός ρόλος των υπογραμμισμένων λέξεων:
cogitationis, Sextus Tarquinius, illis, liber, ex dicto.

Μονάδες 5

Ε1β) Marītus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt: να γίνει η συντακτική ανάλυση όλης της πρότασης.

**Μονάδες 5
ΜΟΝΑΔΕΣ 10**

Ε2α) Να διορθώσετε τα συντακτικά λάθη, να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να ξαναγράψετε την πρόταση διορθωμένη:

- i. Ubi Tertia respondet: "Persa perit", pater eius dixit: "Omen accipio".
- ii. Hannibal barbaris gentes bellum superavit.

Μονάδες 4

Ε2β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη, αφού πρώτα την θέσετε στον σωστό τύπο (τα ρήματα να τεθούν στον ενεστώτα):

- i. Augustum illa ad (caelum, fero, Caesar)
- ii. cum transiit (socius, pontus, suus)

**Μονάδες 6
ΜΟΝΑΔΕΣ 10**